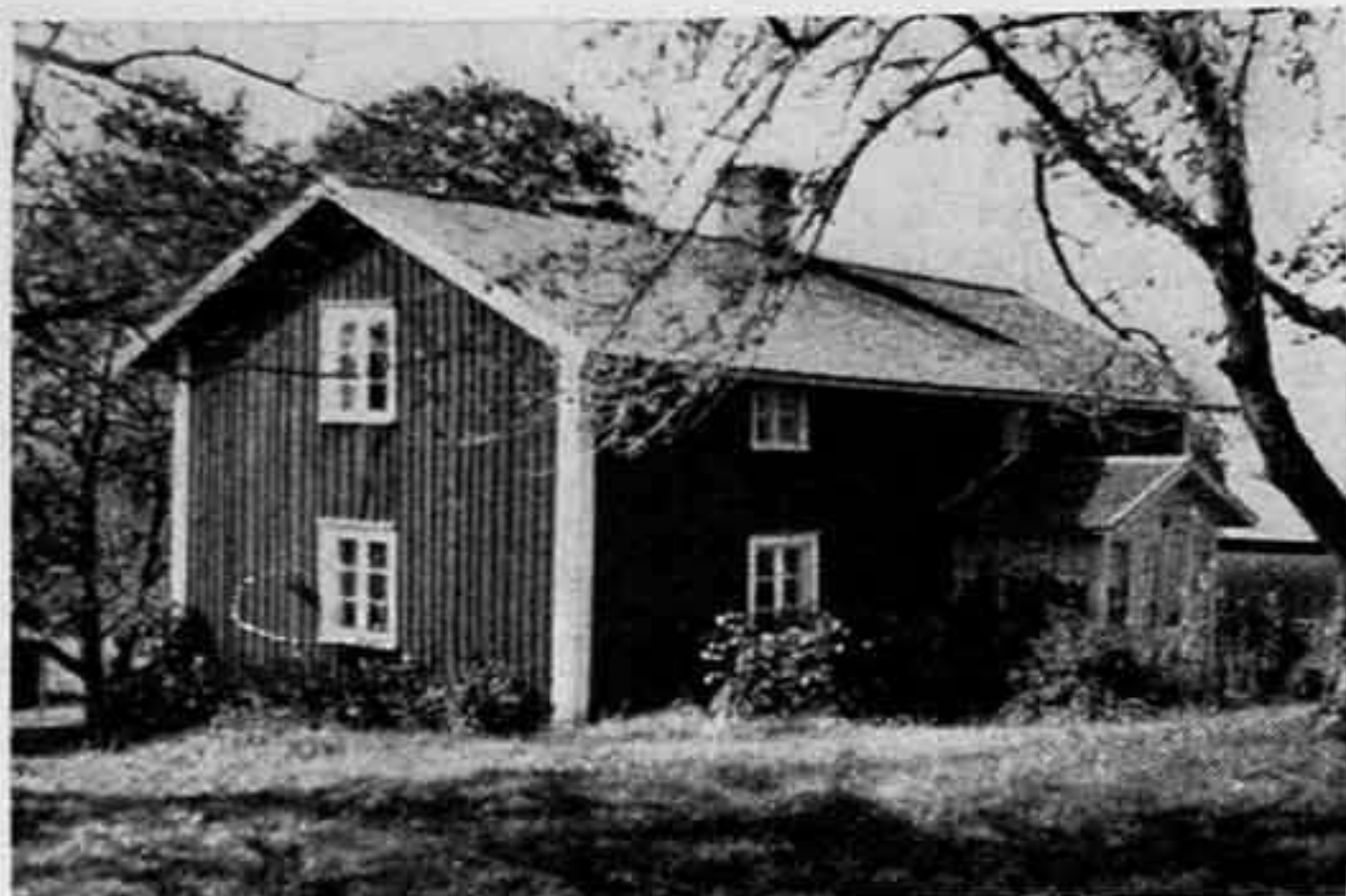

Svalås Stora

Postadr.: Nissafors.

Areal: Total 49 har, därav 5 åker. Tax.-v. 8.900.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. för omkr. 100 år sedan. Ekonomibyggn. uppf. för omkr. 50 år sedan. 2 hästar, 5 kor, 2 ungdjur, 3 svin, 20 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har med visshet varit i släkten sedan mitten av 1700-talet o. troligen ännu längre tillbaka. Äg. ha varit: Erik Helgesson (1758), Hans Eriksson (1796), Erik Magnusson (1835), nuv. äg:s fader (1868) o. nuv. äg., vilken tillträdde 1939.

Äg.: Janne Eriksson f. 19/6 04. Son till Enok Eriksson o. h. h. Emma f. Sandberg.

Äg.: Har erhållit Mjölpropagandans diplom.

Öd

Postadr.: Nissafors.

Areal: Total 173 har, därav 6 åker. Tax.-v. 16.500.

Jordart: Moss- o. mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. omkr. 1918. Ekonomibyggn. uppf. omkr. 1912. 1 häst, 8 kor, 2 ungdjur, 3 svin, 15 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården till släkten i arrende 1937.

Äg.: Disponent Filip Magnusson, Anderstorp.

Arr.: Oscar Engvall f. 3/3 1882. Son till F. Engvall o. h. h. Lovisa Jonasdatter. Gift med Agnes f. Johansson. Barn: Verner, Nils, Erik, Gösta, Linnea, Evert, Märta, Einar, Allan.

Kärda

KÄRDA i Östbo härad är den socken som ligger närmast väster om Värnamo landskommun. Socknen sträcker sig i norr över delar av Storemosse, ej att förväxla med i föregående sockens beskrivning nämnda mosse med samma namn. I övrigt uppfylles den mest av skogbärande moränmarker. I dess centrala del är den ganska kuperad och har ett par insjöar. En liten sjö finnes även i socknens södra del, kallad Källundasjön.

Bebyggelsen är tätast i den gamla kyrkbyn något söder om socknens centrum, vilken har station vid Halmstad—Nässjö järnväg. Flera gårdar ha haft an-

seende som herrgårdar, bl. a. det nu styckade Herrestad invid Herrestadsjön. Källunda var sätesgård redan under 1300-talet. Åminne, liksom det förra beläget vid Källundasjön, ej att förblanda med Åminne vid sjön Vidöstern, hade fordom masugn och stångjärnsverk, men bruket flyttades senare till det nya Åminne.

Bland fornminnen äro en del kummel och järnåldersgravar noterade.

Areal: 105,91 kvkm. Enligt 1938 års fastighetstaxering är ägovidden: 864,7 har åker, 34,4 tomt och trädgård, 66,35 slätteräng, 66,6 kultiverad betesäng, 276,45 annan betesäng, 5.422 skogsmark, 2.471,15 övrig mark. Jordbruksvärde: 1.208.600 kr. I jordbruksvärdet ingående värde å skogsmark: 238.010 kr. Skogsvärde: 637.000 kr. Invånarantal: 721 (1943).

Kärda var egen socken redan 1238. Namnet skrevs under medeltiden "Kærytha", "Kæridha" och "Kæredha". Socknen bildar pastorat med det sydligare Hånger.

Kyrkan är byggd av sten 1876. Den gamla kyrkan, återuppförd 1565, revs 1876.

Kyrkoherde: Forsmark, Karl Alf. Komminister: Rendahl, Gustaf Sigfrid.

Altofta Södra

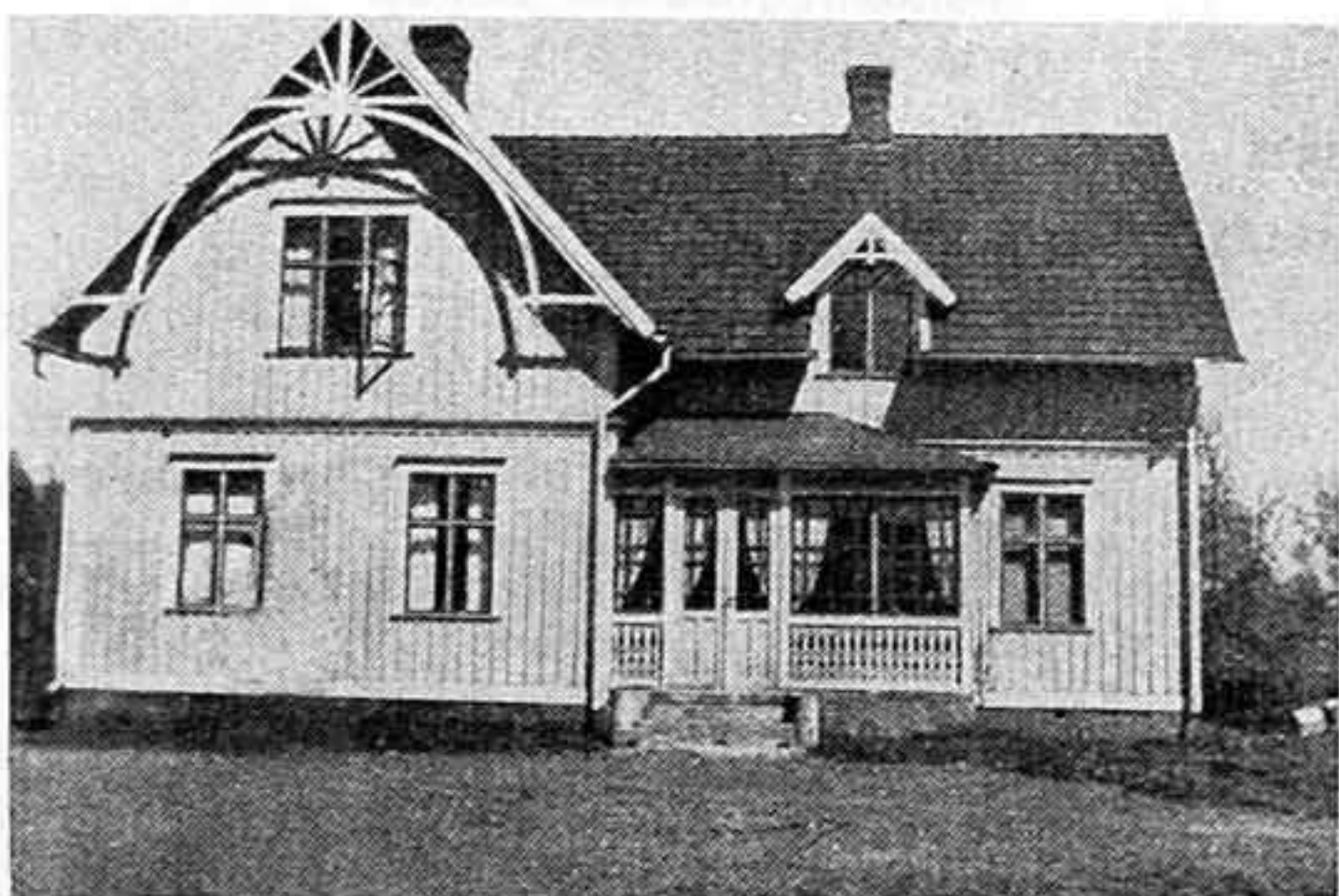
Postadr.: Kärda.

Areal: Total 79,2 har, därav 14 åker, 62,5 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 17.900.

Jordart: Mulljord på jätterbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1860. Ekonomibyggn. uppf. 1901 o. 1921. 4 hästar, 8 kor, 4 ungdjur, 4 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården till släkten på 1700-talet. Den är avsöndrad från Hörda egend.

Äg.: Nils Agard Andersson f. 1888. Son till Anders Jönsson (f. 1848) o. h. h. Vilhelmina Andersson (f. 1856). Gift 2/5 18 med Agda Andersson f. 1889. Barn: Nils, Leif.

Äg.: Innehar flera diplom för hästavelns befrämjande.

Berget Norra

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 37,7 har, därav 4 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 9.100.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1915. Ekonomibyggn. uppf. 1919. 1 häst, 4 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 40 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har varit i släkten i 2 generationer. Den är avsöndrad från Herrestads egend.

Äg.: Byggmästare Karl Johan Henrik Andersson f. 1879. Son till Anders Peter Johansson o. h. h. Karolina f. Petersson. Gift 08 med Matilda f. Jonasson. Barn: Alis, Egon, Henry, Herbert o. Arvid Henriksson.

Björnakullen

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 26,45 har, därav 5 åker, 21,45 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 8.100.

Jordart: Mulljord på jätterbotten samt mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1800. Ekonomibyggn. uppf. 1900. 1 häst, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 30 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har varit i släkten i 2 generationer. Den är avsöndrad från Hörda egend.

Äg.: Johan August Andersson f. 1875. Son till Anders Zakrisson o. h. h. Maja Lisa Jönsdotter. Gift 08 med Hanna Emilia f. Frisk. Barn: Gunnar.

Gården skötes numera av sonen Gunnar Gustavsson.

Bodaberg

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 22,2 har, därav 3 åker, 19,2 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 5.400.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Man- o. ekonomibyggn. uppf. på 1800-talet. 1 häst, 4 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreaturen reakt.-fria. Gården var tidigare arrendegård under Hörda o. har såsom sådan brukats av nuv. äg:s släkt i flera hundra år. Den ägdes till helt nyligen av hans fader Clas Fredrik Johansson f. 1875, son till Johannes Petersson o. h. h. Sara Petersdotter samt gift 1899 med Johanna M. f. Hansson, barn: Anny, Karl, Iniz, Erik, Karin, Georg, Gunnar.

Äg.: Gunnar Claesson.

Ekhylltan

Postadr.: Kulltorp.

Areal: Total 49,7 har, därav 6 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 8.300.

Jordart: Mull- o. sandjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1937. Ekonomibyggn. uppf. 1909. 2 hästar, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården är avsöndrad från Herrestads egend.

Äg.: Nils Edvin Eriksson f. 1877. Son till Johan August Eriksson o. h. h. Maria f. Nilsson. Gift 12 med Maria f. Johansson. Barn: Gösta, Dina, Birgit, Svea, Linnea, Elsa, Johan, Kerstin, Märta, Ingrid, Oskar, Ragnar.

Ekåsen

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 16 har, därav 4 åker, 12 skogs- o. ängsmark, berg o. högmossar. Tax.-v. 5.000.

Jordart: Mulljord på jätterbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1924. Ekonomibyggn. uppf. 1938. 1 häst, 4 kor, 1 ungdjur, 2 svin, 20 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården köptes 1917. Den är avsöndrad från Herrestads egend.

Äg.: Karl Albert Åsberg f. 1881. Son till Sven Gustav Nilsson o. h. h. Johanna f. Nilsson. Gift 10 med Elin Viktoria Ek f. 1885. Barn: Svea, Tage, Åke, Bertil, Torsten, Signe, Astrid, Edvard.

Gungahall

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 23,4 har, därav 4 åker, 19,4 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 6.400.

Jordart: Mulljord på jätterbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. på 1800-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1914. 1 häst, 4 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården avsöndrades 1938 från Hörda egend.

Äg.: Nils Åke Valter Johansson f. 14. Son till Johan G. Nilsson o. h. h. Anna Ch. f. Johansson.

Gunnatorp

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 35,2 har, därav 4 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 6.700.

Jordart: Mull- o. mossjord samt grusjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1934. Ekonomibyggn. uppf. 1919. 1 häst, 5 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har brukats av släkten i 3 generationer. Den är avsöndrad från Hörda egend.

Äg.: Per Emil Karlssons stbh. P. E. K. f. 1887. Son till Karl Alf. Petersson o. h. h. Klara Eriksdotter. Gift 18 med Ida Bergkvist f. 1885. Barn: Harry.

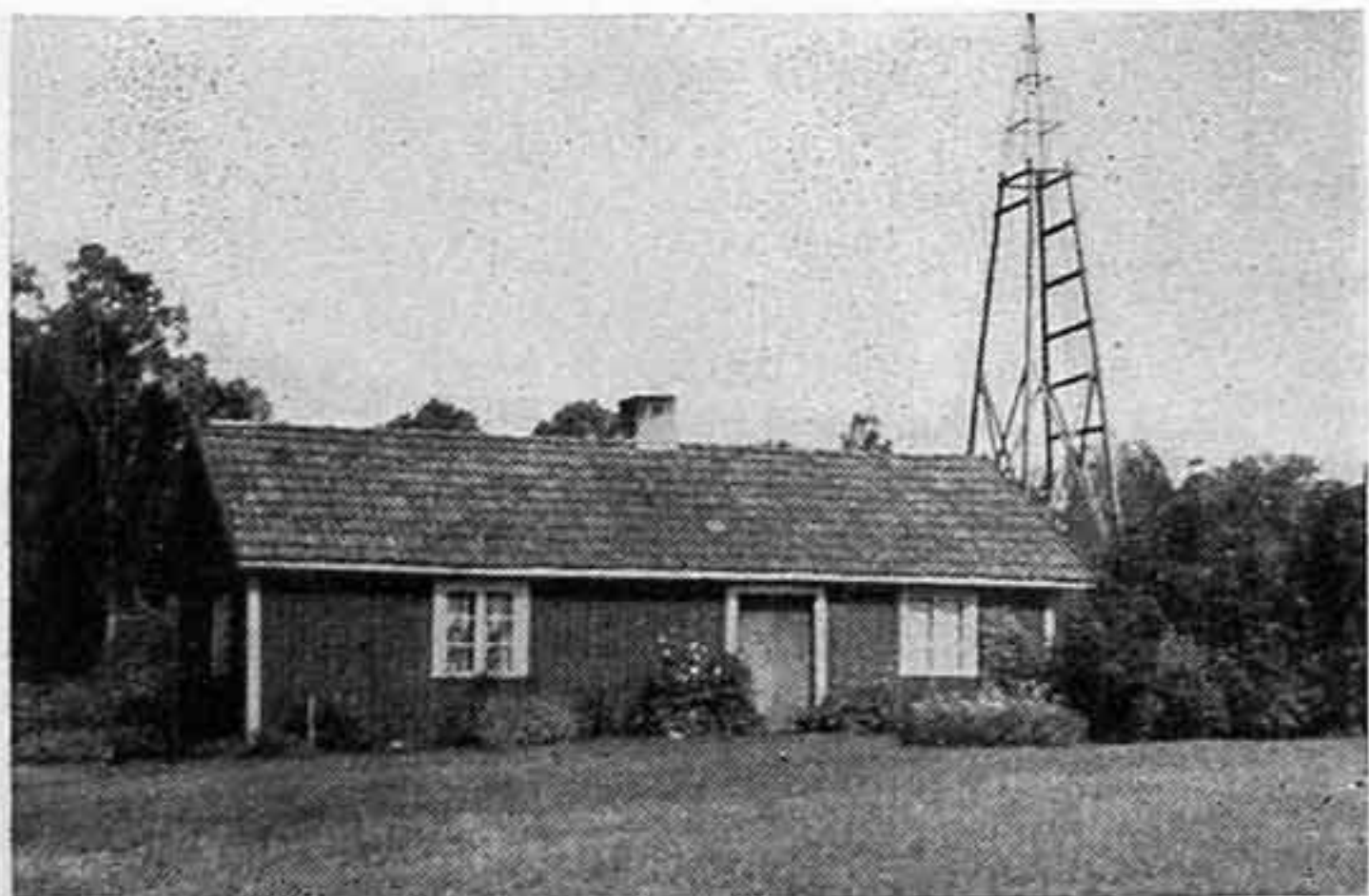
Gården skötes numera av sonen Karl Harry Karlsson.

Gamla huvudbyggnaden.

Nya huvudbyggnaden.

Herrestad

Postadr.: Kärda. Tel. 15 A.

Areal: Total 146,2 har, därav 40 åker, resten skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 60.000.

Jordart: Mull-, ler- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Djurbesättn.: 8 hästar, 18 kor, 17 ungdjur, 1 tjur, 10 svin, 300—1.000 höns. Nötkreaturen reakt.-fria.

I en park vid Herrestadsjön ligger gårdens huvudbyggnad, det två våningars trähus, som synes å övre bilden, uppförd 1913 efter ritningar av en arkitekt Verner, sedan gårdens gamla corps-de-logi från 1600-talet nedbrunnit föregående år. Den är nu skild från den övriga egendomen och inköpt av landstinget för sinnessjukhus. Ny manbyggnad är uppförd 1932, vilken synes å den nedre bilden. Ekonomibyggnader finnas från tiden omkring år 1914.

Gården omnämnes redan 1356, då den pantsattes av Nils Erlandsson till Knut Asarzon. Namnet skrives därvid "Harstatha". Under senare tider, 1500- och 1600-talen, ägdes gården länge av den adliga släkten Stjerna. Genom gifte kom den därpå till generalen friherre Karl Sjöblad, död 1696, vilken efterträddes av sin son amiralen friherre Erik Sjöblad och sonson amiralen Georg Sjöblad. Den senare var ägare 1748. Genom hans dotters gifte kom godset med tiden till den friherrliga ätten Strömfelt, vilken kvarstod här ända in på 1800-talet. Bland ägare under senare tider kunna nämnas grosshandlaren J. P. Pettersson, J. V. Rydström och V. D. Makinson. Gården hade ännu under den sistnämnde betydligt större omfattning, men en betydande del avsköndrades till bildande av egna hem 1909. Huvudgården övertogs därefter av godsägare Emil Andersson. Nuvarande ägaren inköpte den 1938.

Äg.: Direktör N. A. Nilstam f. 1889. Son till Nils Nilsson o. h. h. Kerstin. Gift 13 med Maria f. Ohlsson. Barn: Rickard, Knut, Åke, Nancy, Adin.

Arr.: Knut Nilstam f. 14. Son till äg.

Herrestad, Fiskarhemmet

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 25,4 har, därav 2 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 5.600.

Jordart: Mull- o. grusjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1800. Ekonomibyggn. uppf. 1925. 3 kor, 2 svin, 20 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården är avsköndrad från Herrestads egend. Den är vackert belägen vid Herrestadsjön.

Äg.: Nils Eander Nilsson f. 23/2 1897. Son till Adrian Andersson o. h. h. Frida f. Andersson. Gift 29 med Hanna Karlsson f. 04. Barn: Ove f. 32, Sigge f. 36.

Herrestad Lilla, Hulan

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 13,95 har, därav 5 åker, 8,95 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 6.100.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. omkr. 1919. Ekonomibyggn. uppf. 1933. 1 häst, 3 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården köptes 1924. Den är avsöndrad från Herrestads egend.

Äg.: Kyrkovärden Johan Algot Söderström f. 1882. Son till Johan Andersson (f. 1857) o. h. h. Emma Svensson (f. 1861). Gift 18 med Edit Danielsson f. 1890. Barn: Rune f. 20.

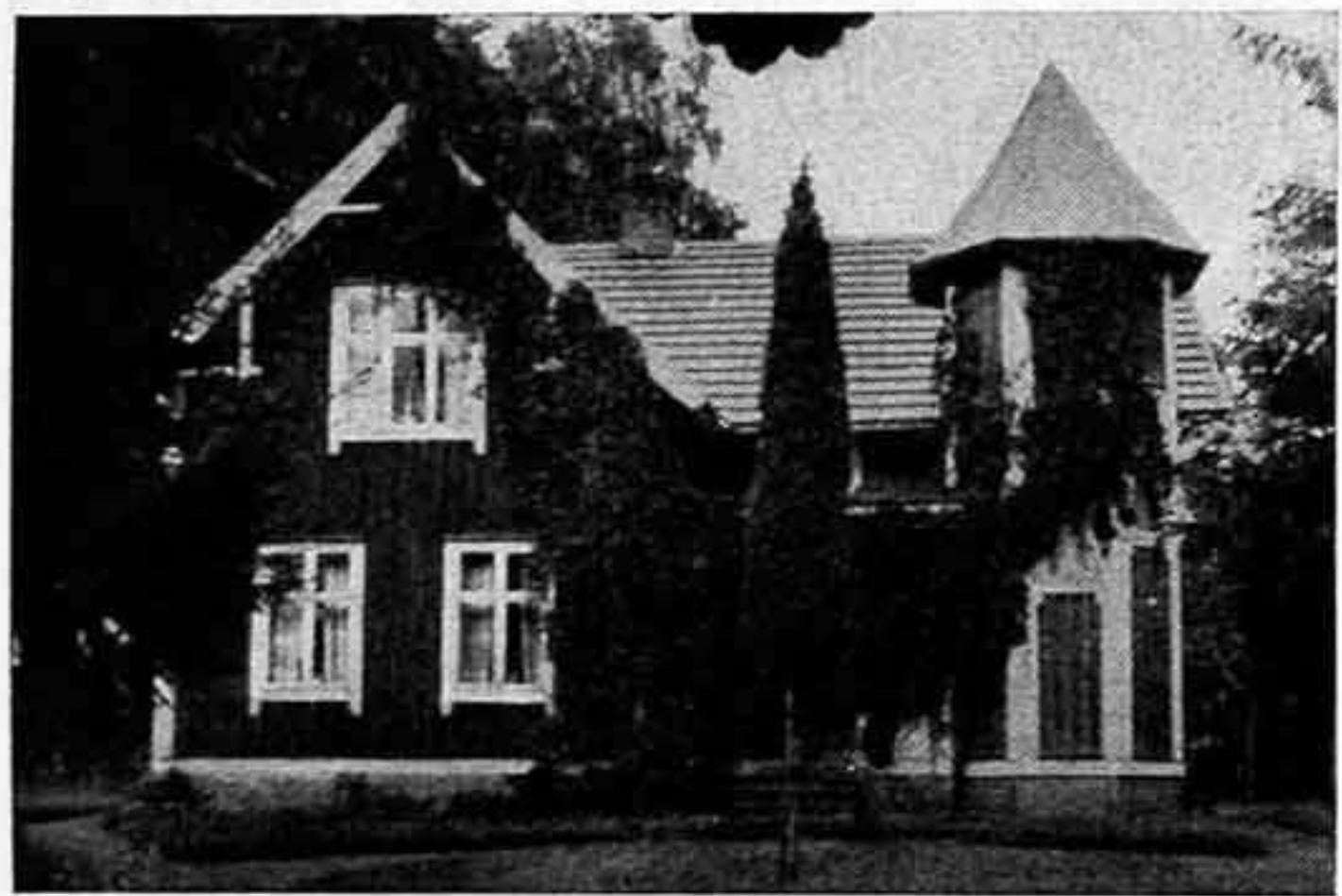
Holmarna

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 28,7 har, därav 4 åker, 24,7 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 7.500.

Jordart: Mulljord o. något mossjord. Skogsbest.: Barrskog. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1800. 1 häst, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 10 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har brukats av släkten i 2 generationer. Den är avsöndrad från Hörda egend.

Äg.: Per Axel Andersson f. 1888. Son till Karl August Andersson o. h. h. Inga Maria Petersdotter. Gift 28 med Elin f. Nilsson.

Hultet

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 55,2 har, därav 5,5 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 8.800.

Jordart: Mulljord på jätterbotten o. berg. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1914. Ekonomibyggn. uppf. 1917. 2 hästar, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 30 får, 10 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården inköptes 1914. Den är avstyckad från Herrestads egend.

Äg.: Gustav Adolf Ericsson f. 1884. Son till Johan August (f. 1845) o. h. h. Maria Nilsson (f. 1840). Gift 13 med Agda Andersson f. 1890. Barn: Gunnar, Helge.

Äg.: Led. av komm.-fullm. o. skolstyr.

Hökhult

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 88,2 har, därav 8 åker, resten skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 12.600.

Jordart: Mulljord o. sandjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1916. Ekonomibyggn. uppf. 1917. 2 hästar, 7 kor, 2 ungdjur, 3 svin, 25 höns. Reakt.-fri besätn. Gården till släkten 1913 genom köp.

Äg.: Gottfrid Svensson f. 1879. Son till Sven Magnus Pettersson o. h. h. Stina Kajsa Andersdotter. Gift 14 med Hanna Elisabeth Th. f. Ek. Barn: Karin, Linnea, Ruth, Sven, Edith.

Hörda

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 425 har, därav 30 åker, 395 skog o. betesmark samt övr. mark. Tax.-v. 69.000.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barrskog samt björk- o. ekskog. Manbyggn. uppf. 1820, villa 1926. Ladug. uppf. 1901, bryggstuga 1907, svinhus 1911, redskapsbod 1918. 4 hästar, 20 kor, 10 ungdjur, 1 tjur, 8—10 svin, 10 får, 25 höns. Gården till släkten 1899 genom nuv. äg:s fader. Nuv. äg. tillträdde 1928.

Äg.: Bröderna Hilding o. Konrad Fridgott Sandberg f. resp. 1896 o. 1897. Söner till Axel Sandberg o. h. h. Hulda. H. S. gift 33 med Tyra f. Johansson. Barn: Kerstin, Gunnel, Lillemor, Ingalill. K. F. S. gift 28 med Hildur f. Lundkvist. Barn: Karl-Axel, Sven-Olof.

K. F. S. är led. av komm.-nämnd. m. m.

Arr.: Karl G. Agaton Hallberg f. 05. Son till Karl Alfred Hallberg o. h. h. Ida f. Nilsson. Gift 32 med Astrid Margareta f. Mårtensson. Barn: Kajsa, Valter, Sune, Sigge, Kennet.

Av vidstående bilder avser den första manbyggn. o. den andra villan å Hörda.

Hörda, Stora Fällan

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 23,2 har, därav 4 åker, resten skog o. betesmark. Tax.-v. 6.500.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1800. Ekonomibyggn. uppf. 1920. 1 häst, 4 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri.

Äg.: Sandbergs stbh., Hörda.

Arr.: Gustav Vilhelm Andersson f. 1896. Son till Anders Larsson o. h. h. Matilda f. Johansson. Gift 40 med Svea Anna L. f. Johansson. Barn: Yngve.

Kärda, Björsgården

Postadr.: Kärda. Tel. 12.

Areal: Total 69,9 har, därav 9 åker, 60,9 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 17.000.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1911, omb. 1942. Ekonomibyggn. uppf. 1935. 2 hästar, 8 kor, 4 ungdjur, 6 svin, 10 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har tidigare tillhört trenne led av nuv. äg:s makas släkt. Den var på sin tid häradskrivareboställe.

Äg.: Konrad Fridgott Sandberg. (Se vidare 1:a gården å denna sida.)

De äldsta kända ägarna till Källunda säteri tillhörde ätten Stjernbjelke. Därefter tillträdde antagligen genom gifte med Estrid Jönsdotter Stjernbjelke Erik Månsson Ulfsparre d. ä., vilken var riksråd och ståthållare i Kalmar under Erik XIV:s tid. I varje fall innehade dennes ätt därefter egendomen ända in på 1700-talet. Under senare delen av 1700- och början av 1800-talet innehades egendomen i tur och ordning av löjtnant C. A. Bonde, friherre C. G. Sjöblad, dennes måg riksrådet G. Ruuth och dennes son generalguvernören greve E. Ruuth, vilken härifrån överflyttade den fideikommissrätt hans moder låtit utverka för godset, på sitt gods Gundralöv i Skåne, vilket han därefter kallade Ruuthsbo. Därefter såldes Källunda till lagman K. Danckwardt, vilken inom dess dåvarande område anlade Åminne bruk. Ägare blev därefter genom gifte med Danckwardts dotter Julie friherre J. H. Lilliecreutz, vilken längre fram följdes av sin son friherre Axel Lilliecreutz, vars dotter nu är gårdens ägare.

Egendomen har tre gånger varit föremål för avstyckningar.

Äg.: Maud Thorén.

Inspektor: Evert Karl Uversten f. 09. Son till Karl Uversten o. h. h. Olivia f. Lindahl. Gift 39 med Karin Johansson f. 11.

Inspektorn: Genomgick 1932—34 Klagstorps lantbruksskola.

Källunda

Postadr.: Kärda. Tel. 7.

Areal: Total 890 har, därav 100 åker, resten skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 279.000.

Jordart: Mulljord o. något mossjord. Skogsbest.: Såväl barr- som lövskog; bl. a. en präktig bokskog av c:a 10 hars omfattning, en av de nordligaste bokskogarna i Sverige av denna storlek; även stora ekbestånd finnas. Djurbesättn.: 10 hästar, 2 tjurar, c:a 45 kor jämte ungdjur. Nötkreaturen reakt.- o. kastningsfria.

Huvudbyggnaden, som ligger vackert och lummigt invid Källundasjön, är byggd 1820 efter modell av en villa utanför Paris samt restaurerad sista gången 1941—42. Till densamma hör en gästrumsflygel. Godsets ekonomibyggnader äro delvis nyuppförda.

Därefter tillträdde antagligen genom gifte med Estrid Jönsdotter Stjernbjelke Erik Månsson Ulfsparre d. ä., vilken var riksråd och ståthållare i Kalmar under Erik XIV:s tid. I varje fall innehade dennes ätt därefter egendomen ända in på 1700-talet. Under senare delen av 1700- och början av 1800-talet innehades egendomen i tur och ordning av löjtnant C. A. Bonde, friherre C. G. Sjöblad, dennes måg riksrådet G. Ruuth och dennes son generalguvernören greve E. Ruuth, vilken härifrån överflyttade den fideikommissrätt hans moder låtit utverka för godset, på sitt gods Gundralöv i Skåne, vilket han därefter kallade Ruuthsbo. Därefter såldes Källunda till lagman K. Danckwardt, vilken inom dess dåvarande område anlade Åminne bruk. Ägare blev därefter genom gifte med Danckwardts dotter Julie friherre J. H. Lilliecreutz, vilken längre fram följdes av sin son friherre Axel Lilliecreutz, vars dotter nu är gårdens ägare.

Egendomen har tre gånger varit föremål för avstyckningar.

Äg.: Maud Thorén.

Inspektor: Evert Karl Uversten f. 09. Son till Karl Uversten o. h. h. Olivia f. Lindahl. Gift 39 med Karin Johansson f. 11.

Inspektorn: Genomgick 1932—34 Klagstorps lantbruksskola.

Kärda, Jonsbo

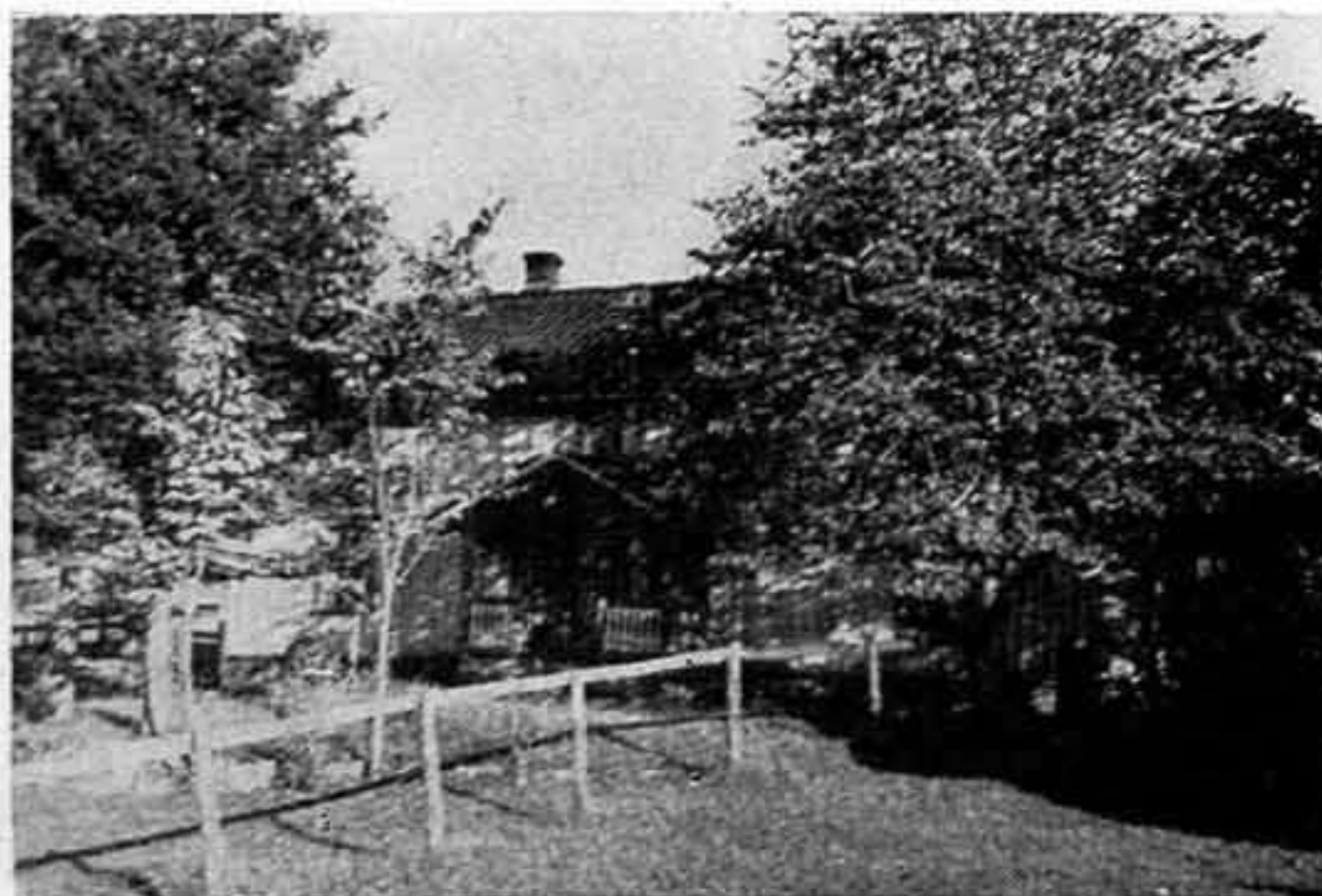
Postadr.: Kärda.

Areal: Total 13,7 har. Tax.-v. 1.200.

Jordart: Mull- o. grusjord samt något mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. på 1800-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1901. 2 hästar, 7 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har arrend. av slakten sedan 1850-talet. Nuv. arr. har efterträtt sin fader Anders Peter Svensson f. 1868, son till Sven Karlsson o. h. h. Anna Britta f. Gabrielsson samt gift med Anna Maria f. Johansson, barn: Egon, Yngve, Hillevi, Mauritz, Ruben.

Äg.: Pastoratet.

Arr.: Egon Andersson.

Lövä

Postadr.: Kulltorp.

Areal: Total 47,2 har, därav 7 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 8.900.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barrskog. Manbyggn. uppf. på 1850-talet. Ekonomibyggn. uppf. på 1800-talet. 2 hästar, 6 kor, 2 ungdjur, 3 svin, 1 får, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården är avsöndrad från Herrestads egend.

Äg.: Gunnar Teodor Johansson f. 1898. Son till Johannes Johansson o. h. h. Anna. Gift 27 med Anna f. Jakobsson. Barn: Anna-Lisa.

Lövö

Postadr.: Kulltorp.

Areal: Total 44,7 har, därav 7 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 8.800.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barrskog. Manbyggn. uppf. i mitten av 1800-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1929. 1 häst, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 2 får, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården inköptes av nuv. äg. 1937. Den är avsöndrad från Herrestad. Om dess anläggning berättas, att gästgivaren i Reftele fått sitt hus nedbränt av danskt krigsfolk någon gång under 1600-talet. Han vände sig då till godsäg. på Herrestad för att få någon plats, som låg mindre utsatt, o. blev anvisad Lövö.

Äg.: Yngve V. Bylander f. 02. Son till Alexander Bylander o. h. h. Mimmi f. Eriksson. Gift 30 med Vivian Ljungkvist f. 05. Barn: Ingemar, Kurt, Uno, Göran.

Nästa, Månsagården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 66,7 har, därav 6 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 24.500.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1800. 1 häst, 8 kor, 2 ungdjur, 3 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården inköptes 1925.

Äg.: Karl Arvid Manfred Johansson f. 1899. Son till Johan Andersson o. h. h. Matilda f. Johansson. Gift 26 med Agda Andersson f. 1894. Barn: Elsa.

Nästa, Månsagården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 19,2 har, därav 3,5 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 7.000.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. på 1800-talet. Ekonomibyggn. uppf. omkr. 1936. 1 häst, 5 kor, 1 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Gården har brukats av släkten i 3 generationer.

Äg.: Karl Georgius Emanuel Rydstedt f. 22/7 1890. Son till August Rydstedt o. h. h. Anna f. Lindberg. Gift 15 med Ida Kristina f. Jönsson. Barn: Karin f. 17, Gunnar f. 22.

Nästa, Månsagården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 17,45 har, därav 3 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 5.200.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1932. Ekonomibyggn. uppf. 1919. 1 häst, 3 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri.

Äg.: Gustaf Edvin J. Johansson f. 1895. Son till fjärdingsman Johannes Jonasson o. h. h. Karolina f. Svensson. Gift 21 med Emilia K. f. Svensson. Barn: Ragnar, Erik, Kerstin, Betta, Margit, Birgit o. Evert. Barnen kalla sig Gustavsson.

Nästa, Månsagården, Backen

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 30,2 har, därav 5 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 8.400.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1800. Ekonomibyggn. uppf. 1924. 1 häst, 5 kor, 1 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har brukats i släkten i 2 generationer.

Äg.: Oskar Edv. Johansson f. 1895. Son till J. A. Abrahamsson (f. 1843) o. h. h. Johanna Johannesdotter. Gift 27 med Ester Svensson f. 1898. Fosterbarn: Gunvor, Rolf.

Nästa, Månsagården 1—3

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 37,5 har, därav 4 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 10.000.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1925. Ekonomibyggn. uppf. 1875. 1 häst, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 10 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har tidigare tillhört ett led av nuv. äg:s makas släkt.

Äg.: Karl August Manfrid Jonasson f. 1883. Son till Jonas Svensson (f. 1841) o. h. h. Britta (f. 1840). Gift 18 med Jenny Rydstedt f. 1892. Barn: Astrid.

Nästa, Västergården

Postadr.: Kärda. Tel. 19.

Areal: Total 95 har, därav 10 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 23.100.

Jordart: Grus-, mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1928. Ekonomibyggn. uppf. 1932. 2 hästar, 9 kor, 4 ungdjur, 5 svin, 50 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har varit i släkten på nuv. äg:s makas sida sedan 1814. Den är vackert belägen vid Nästasjön.

Äg.: Johannes Edvin Svensson f. 1879. Son till Sven Johan (f. 1832) o. h. h. Johanna Svensson (f. 1844). Gift 09 med Anna Kristina f. Larsson. Barn: Sven, Elsa, Tore, Svea, Josef, Gunhild.

Äg.: Innehar flera uppdrag i socknen.

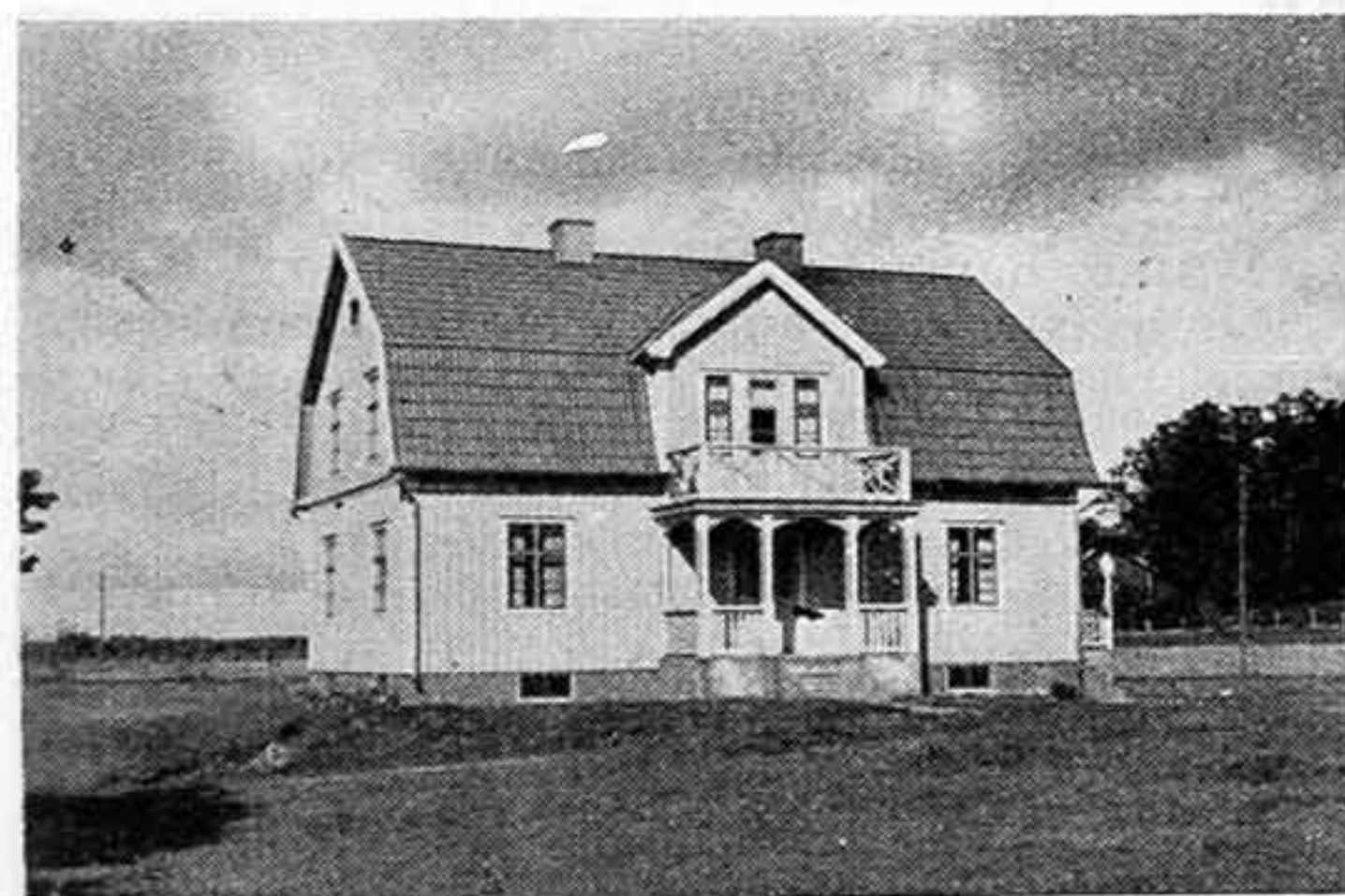
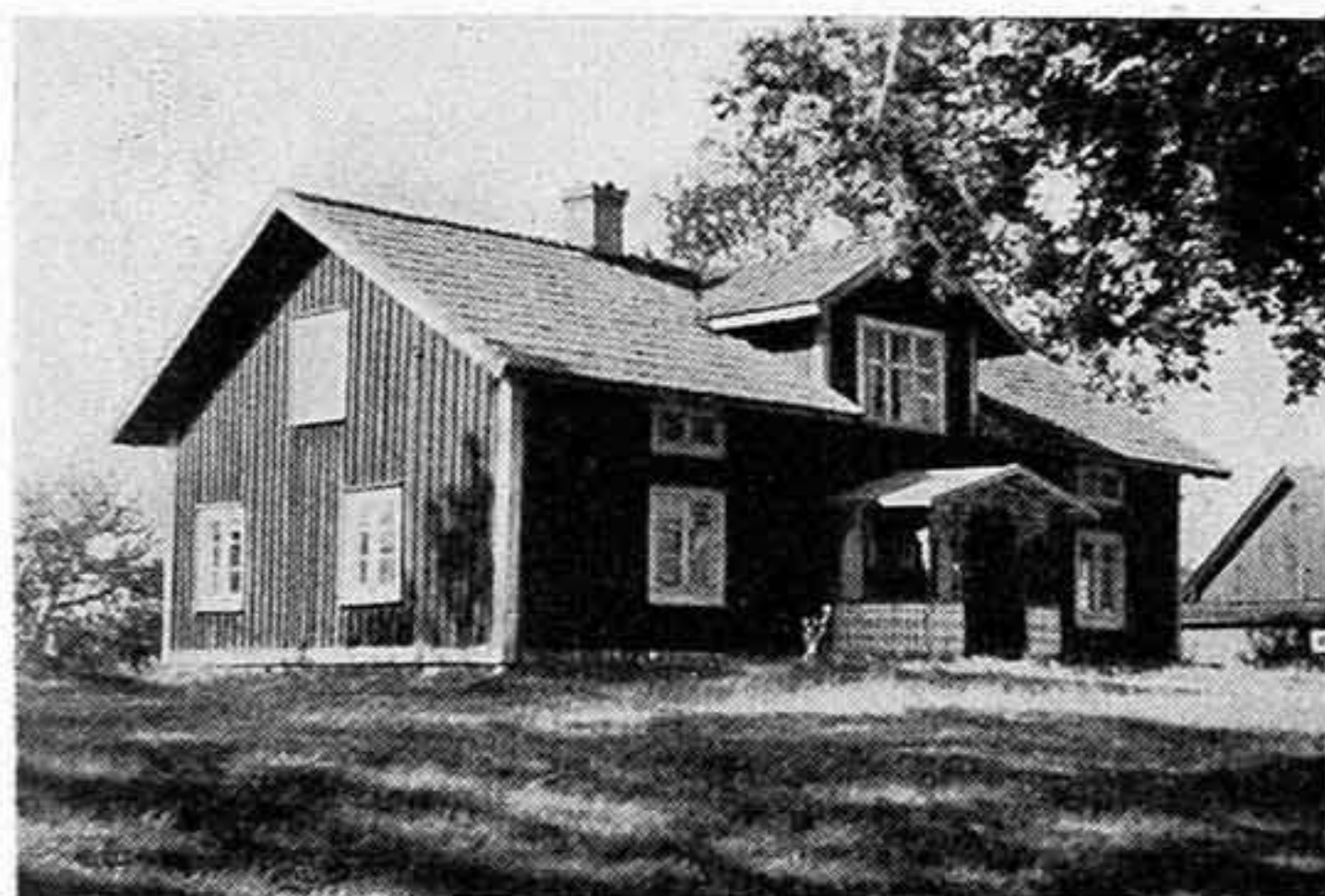
Nästa, Västergården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 104,7 har, därav 12 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 22.400.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1900. Ekonomibyggn. uppf. 1890. 2 hästar, 10 kor, 4 ungdjur, 7 svin, 25 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har tidigare brukats i två generationer av nuv. äg:s makas släkt. Den ligger vackert vid Nästasjön.

Äg.: Alfred Einar Karlsson f. 1895. Son till Karl Petersson (f. 1861) o. h. h. Klara Eriksson (f. 1863). Gift 16 med Signe Karlsson f. 1892. Barn: Vivi, Eddy, Herman, Karl, Britta, Sven, Åke, Bo.

Nästa, Östergården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 70,1 har, därav 8 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 16.900.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1882, tillb. 1925. Ekonomibyggn. uppf. 1916. 2 hästar, 8 kor, 4 ungdjur, 3 svin, 50 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården till släkten omkr. 1741. Den ligger vackert vid Nästasjön.

Äg.: Sven Justus Svensson f. 1878. Son till Sven Johan Svensson (f. 1832) o. h. h. Johanna Svensson (f. 1844). Gift 10 med Ester Larsson f. 1885. Barn: Sigfrid, Astrid, Lydia, Martin, Elin.

Ordf. i komm.-stämman samt pens.- o. brandstodsnämnd., v. ordf. i kyrkostämman o. skolstyr., led. av komm.-fullm. o. barnav.-nämnd. Kyrkovärd, boställsvärd, huvudman i Värnamo Sparbank m. m.

Nästa, Östergården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 44,2 har, därav 7 åker, 37,2 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 13.000.

Jordart: Mulljord o. något mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. på 1800-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1896. 1 häst, 6 kor, 2 ungdjur, 4 svin, 20 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården utgjorde tidigast en del av Wallerstads egend. Från denna avsköndrades ett område, som delades omkr. 1890, varvid hälften bildade denna gård.

Äg.: Axel Erik Em. Johanssons stbh. A. E. E. J. f. 1897. Son till Johan Andersson o. h. h. Kristina f. Svensson. Gift 22 med Anna f. Johansson från Alandsryd Lunnagård, Värnamo. Barn: Karl-Gustaf f. 23, Ing-Britt f. 32.

Gården skötes numera av sonen Karl Gustaf Axelson.

Nästa, Östergården

Postadr.: Kärda. Tel. 16.

Areal: Total 49,4 har, därav 6 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 12.900.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1937. Ekonomibyggn. uppf. 1925. 2 hästar, 10 kor, 3 ungdjur, 3 svin, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har sannolikt brukats av släkten i 5 generationer. I sambruk drives Nästa, Backgården, om 54,05 har, taxerad till 12.600 kr., vilken har samma äg.

Äg.: Axel Johan N. Ahsberg f. 1898. Son till Anders (f. 1859) o. h. h. Maria f. Nilsson. Gift 25 med Esther Elisabeth Johansson f. 1894. Barn: Lennart, Ingvar, Kjell, Bengt, Inga Stina.

Äg.: Innehar flera förtroendeuppdrag i socknen.

Nästa, Östergården

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 26,9 har, därav 4 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 7.500.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1932. Ekonomibyggn. uppf. 1907. 1 häst, 1 unghäst, 4 kor, 1 ungdjur, 2 svin, 20 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården inköptes 1908. Den har förut varit soldattorp.

Äg.: Johan Alfred o. Per Emanuel Eriksson f. resp. 1873 o. 3/6 1879. Söner till Erik Nilsson o. h. h. Johanna f. Andersson. P. E. E. gift 18 med Ellen Johansson f. 1889. Barn: Margit, Valter, Gilbert.

Prästgården

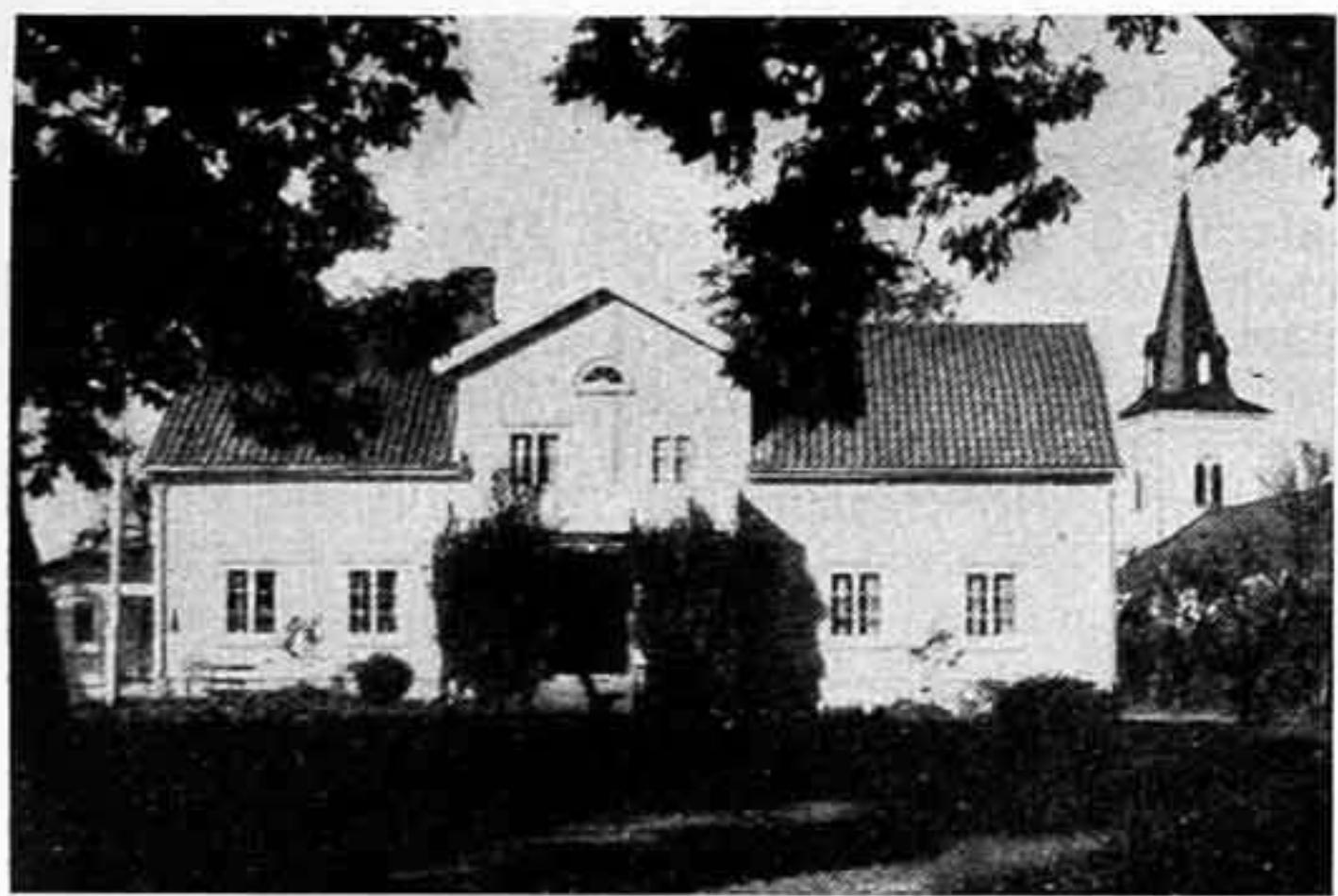
Postadr.: Kärda.

Areal: Total 39,85 har, därav 25 åker, resten ängs- o. betesmark. Tax.-v. 28.400.

Jordart: Mulljord o. grusjord på moränbotten. Manbyggn. uppf. 1911. Ekonomibyggn. uppf. omkr. 1889. 4 hästar, 16 kor, 5 ungdjur, 5 svin, 25 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri.

Äg.: Pastoratet.

Arr.: Josef N. Karlsson f. 1881. Son till Karl Johansson (f. 1846) o. h. h. Matilda f. Magnusson.

Prästgården

Postadr.: Kärda. Tel. 8.

Areal: 16.150 kvm. trädg. Tax.-v. 14.000.

Jordart: Mull- o. sandjord. Manbyggn. uppf. 1812, renov. 1936, fullt modernt inredd.

Prästgården bebos f. n. av kyrkoherde K. A. Forsmark f. 5/10 01. Son till A. E. Forsmark (f. 1878) o. h. h. Hanna E. Andersson (f. 1876). Gift 21/4 30 med Ruth Astrid f. Carling. Barn: Ingegerd, Carl-Olof, Elisabeth.

Sjötorp

Postadr.: Kärda. Tel. 4.

Areal: Total 66,7 har, därav 19 åker, 47,7 skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 53.100.

Jordart: Mull- o. mossjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. omkr. 1885. Ekonomibyggn. uppf. i början av 1900-talet. 4 hästar, 10 kor, 4 ungdjur, 2 svin, ett 100-tal höns, ankor m. m. Gården köptes 1940. Läget är vackert vid Herrestadsjön. Egend. har fordom ägts av ståndspersoner.

Äg.: Fru Sally Hessius f. 1897. Dotter till grosshandl. Edv. Leffler o. h. h. Mary f. Waern. Gift 20 med doktor K. R. Hessius.

Svinanäs

Postadr.: Kärda. Tel. 11.

Areal: Total 46,1 har, därav 8 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 12.200.

Jordart: Mulljord på jätterbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. på 1870-talet. Ekonomibyggn. uppf. omkr. 1907. 2 hästar, 8 kor, 2 ungdjur, 4 svin, 25 höns. Nötkreatursbesätn. reakt.-fri. Gården har tillhört släkten i flera generationer.

Äg.: Karl Joh. Malkolm Bragd f. 5/1 1883. Son till Karl Bergkvist o. h. h. Hilda. Gift 12 med Vilhelmina f. Rydstedt. Barn: Bertil f. 13, Verner f. 15, Svea f. 17, Herbert f. 21.

Äg.: Innehar flera förtroendeuppdrag i socknen.

Sörhylan

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 30,7 har, därav 12 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 14.600.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1935. Ekonomibyggn. uppf. 1927. 2 hästar, 9 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 20 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården inköptes 1923. Den är avsöndrad från Herrestads egend.

Äg.: Karl Emil Andersson f. 1897. Son till Anders Johan Eriksson o. h. h. Tea f. Eriksson. Gift 26 med Rut Andersson f. 05. Barn: Stig, Siv, Karl-Olof, Roland, Ove.

Sörtorpet

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 67,2 har, därav 6,5 åker, resten skog o. ängsmark. Tax.-v. 11.600.

Jordart: Mull-, sand- o. dyjord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1935. Ekonomibyggn. uppf. 1932. 1 häst, 6 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 25 får, 25 höns. Nötkreatursbesättn. reakt.-fri. Gården har brukats av släkten i 3 generationer. Den avsöndrades från Herrestads egend. 1909. Läget är vackert med utsikt över Herrestadsjön.

Äg.: David Leander Kvist f. 1895. Son till Selma Svensson. Gift 27 med Anna Maria f. Ström. Foster-son: Stig.

Wallerstad

Postadr.: Kärda.

Areal: Total 1.206,5 har, därav 90 åker, resten skogs- o. ängsmark. Tax.-v. 278.800.

Jordart: Mulljord. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Djurbesättn.: 10 hästar, 1 tjur, 50 kor, 30 ungdjur, 80 svin, 25 höns.

Såväl huvudbyggnaden som ekonomibyggnaderna äro uppförda 1873.

Wallerstadsgodset har sitt upphov i ett ladugårdsgods under Källunda, vilket var bildat av ett mantal frälse Wallerstad Storegård och $\frac{1}{2}$ mantal frälse Wallerstad Backegården. Det fick säterinatur 1671. Ännu 1702 låg det under Källunda, 1748 ägdes det av arvingarna till ryttmästare Daniel Dreffling Lillieberg. Därpå gjordes det till fideikommiss inom denna släkt, men fideikommissnaturen överflyttades senare till Schedingsnäs. Senare har gården tillhört ett par generationer av släkten Fogdelin. Efter dem tillträdde ett konsortium. 1911 köptes gården av S. A. Johansson, död 1929.

Äg.: Matilda Johansson, Reftele.

Inspektor: Håkan Larsson f. 12. Son till Adolf Larsson o. h. h. Klara f. Salomonsson. Gift 41 med Maj Friberg f. 19.

Wallerstad, Sjöstorp

Postadr.: Aminne.

Areal: Total 16 har, därav 2 åker, 14 skog. Tax.-v. 5.400.

Jordart: Mylla på jätterbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. på 1880-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1922. 3 kor, 2 svin, 6 höns. Gården friköptes 1916 från Wallerstad.

Äg.: Alfred Johansson f. 1887. Son till Johan Jonsson o. h. h. Maria f. Andersson. Gift med Selma Andersson f. 1889. Barn: Maja f. 14, Harald f. 16, Margit f. 18, David f. 22, Tyra f. 25, Valborg f. 29.

Åminne

Postadr.: Kärda. Tel. 3 B.

Areal: Total 1.385 har, därav 35 åker. Tax.-v. 280.000.

Jordart: Mulljord på jätterbotten samt mossjord. Skogsbest.: Bl. skog. Djurbesättn.: 7 hästar, 1 tjur, 20 kor, 10 ungdjur, 8 svin, 50 höns.

Egend. har en präktig huvudbyggn. i två vån. av re-veterat trä, uppf. på 1850-talet, mycket naturskönt be-lägen o. omgiven av trädg. o. park. Även en äldre huvudbyggn. kvarstår. Ekonomibyggn. äro uppf. 1864 o. renov. efter hand.

Gården benämndes ursprungligen Bestorp. "Åminne" (åmynning) var namnet på det ställe inom ägora, där Bestorpssjöns avlopp med ett fall mynnar ut i Käll-undsjön. Men denna plats blev den viktigaste i o. med att lagman Danckwardt, som ägde gården under för-ra delen av 1800-talet, beslöt att här anlägga järnverk med kraften i vattenfallet som drivmedel. Masugnen anlades av honom härstädes 1824, o. stångjärnsverk 1833. År 1874 tillverkades vid Åminne mäsugn 6.566 centner tackjärn o. vid gjuteriet 2.736 centner gjutgods samt en mindre del järnmanufaktur. Bruket flyttades 1899 till det vid Vidösteren belägna Åminne.

Säteriet Bestorp ägdes 1562 av en Nils Pehrsson Stiernkors o. innehades därefter i tur o. ordning av släkterna Reuter, Hiulhammar, Stake o. Reuterhielm. 1772 förenades det med gården Källunda, vilka bägge gårdar innehades av slakten Ruuth till 1810, då de köp-tes av lagman Carl Danckwardt. År 1824 utbyttes namnet Bestorp mot Åminne. Åminne skildes från Källunda först 1881, då friherre Adolf Lilliecreutz köp-te det av sin moder friherrinnan Julie Lilliecreutz f. Danckwardt. 1909 övertogs Åminne av ett familje-bolag, från vilket det 1921 inköptes av nuv. äg.

Äg.: Friherrinna Anna Lilliecreutz f. Ljunglöf.

Av bilderna visar den första nya manbyggnaden o. den andra gamla manbyggnaden å Åminne.

Kävsjö

KÄVSJÖ socken av Östbo härad, belägen c:a 2 mil nordväst om Värnamo, har sin karaktär av de stora mossmarker, som utgöra större delen av arealen. Ge-nom socknens sydöstra och centrala delar utbreder Store Mosse, södra Sveriges största högmosse, sina milsvida fält av ljung- och starrtuvor med tynande martallar och strimmor av svartbrun ävja. På dessa ödemarker trives ett säreget växt- och djurliv med många arter, som annars endast återfinnas på de norrländska myrar-na. Kävsjön, med sina sumpiga stränder, i mossens mitt är under flyttningstiderna viloplats för stora ska-ror av tranor, svanor och vildgäss och många arter av

smärre sällsynta vadarefåglar. Denna sjö var tidigare ren mossjö med högmossens kant tvärt slutande i det brunsvarta vattnet men blev genom sjösänkning på 1840-talet mycket förminskad. "Sjöbottnen" har nu till stor del blivit bevuxen med tallskog.

Socknens nordvästra hälft har sin prägel av de vackra terränghöjder, som här begränsa mosskom-plexet: Stråkevedsbergets enligt folksägnen trollbebodda ö, Flahults höglänta skogsmarker, Mjogaryds bör-diga ås och Rudö berg, som vid "Liafällan" har höjt sig till 302 m. över havet, en brant stigning på närmare 150 m. över mossen. Mellan dessa höjder utbreder sig sjön Flaten, omgiven av vackra byar och bördiga od-lingar.